

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vöbis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id equidem probantibus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesítjük) új lapot mi örömmel helyeseltük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

Antal Gábor ur nehézménye.

Antal Gábor ev. református szuperintendens az iskola törvény mult heti tárgyalása alkalmával súlyos vádakkal állott elő a főrendiházban. Nehézményezte, hogy az iskolatörvényben a klerikálisok becsenpészték azt az intézkedést, hogy az idegenből ideszármazott szerzetesnök iskolái is részesülnek kiegészítő segélyezésben.

Szegény apácák, hát csakugyan olyan iszonyu veszélyt hoznak Magyarországra? Hányan is vannak? Amint az egyik lap kimutatta, mindössze 30—40-en.

S Antal Gábor ur keresztény, vallásu lelkén félreveri a harangokat, hogy imie, Magyarország veszedelemben van, mert itt az állam is ad kenyeret a gyermekeivel foglalkozó szegény tanítónők szájába.

Egyáltalán valami csodálatos, hogy keresztény vallásu, nem katolikus lelkipásztorok mily rettenetes félelmet árulnak el, valahányszor apácákat látnak. Hányszor hallottunk panaszos hangokat a kórházak, az árvaházak szegény apácái ellen. Mintha vörösposztót látnának, elfutja őket a mérreg és készzebbek a szegény betegetek rossz, velük nem törődő, velük durván bánó kezekre bízni, csak katolikus ostyákban ne

legyen beadva nekik az irgalom és jótékonyosság orvossága.

De hát egyéb dolog itt is a legérdekesebb. Antal Gábor urat még sohasem hallotta szólni és kétségbeesni senki a galiciái bevándorlás ellen. Hogy Magyarország egész északi részét anyagilag és erkölcsileg tönkretette egy oly elem, amelynek soha nem volt köze Magyarország lelkéhez, ezt Antal Gábor püspök ur nem vette még észre. De hogy egy néhány apáca fizetést kap annak az államnak a pénztárából, amelynek vallásos, tehát az államnak hasznos polgárokát nevelnek — ez kétségbeesztő őt s nem átállja egész Magyarország színe előtt lebegtetni ezt a csodálatos gyengeséget.

Vajjon hallotta-e valaki valaha, hogy az apácák iskoláiból olyan növendékek kerültek ki, akik a haza ellenségei közé szegődtek volna, vagy ha később hibát követtek el, azt annak az iskolai nevelésnek lehetne betudni? Jgye-bár soha? De az a szellem, amelynek mondáitanul is pártfogója lett Antal Gábor ur, megtermette a Vészi Józsefeket s a hozzá hasonló alakokat, no meg természetesen a náluknál csendesebben és gonoszabbul működőket. A Vésziek majd beleszakadtak és szakadtak a hazafiság kiabálásába. Csak akkor

adják el a hazát, amikor valaki koncot ígér nekik. Ezeket nem vette észre Antal Gábor ur.

Szóval: zárjuk le a számadást Antal Gábor uréknak nem az fáj, hogy azok a szegény apácák egy-két száz koronát kapnak az állam pénztárából. Nem! Ezért bizonyosan nem megy tönkre Magyarország. Hanem az fáj nekik, hogy ezt mint katolikusok kapják. Mert keresztény felebarátaink lelki vezetői — bocsánat! nem kivétel nélkül értjük — sokkal nagyobb ellenséget látnak a keresztény vallásuakban, mint azokban, a kik a kereszténységét soha nem ismerték és nem is akarták ismerni. Szivesebben szövetkeztek a törökkel, mint a katolikusokkal s együtt pusztították Magyarországot a haza „jóvöltáért”. S most barátjaik a Vésziek az ő átkos szellemi irányzataikkal; nem küzdenek, nem emelnek szót a szociáldemokrácia vallástalan merényletei ellen, a mely alapjában teszi tönkre Magyarország erkölcsét, — hanem felveszik a harcot a szegény apácák ellen s kétségbeesetten panaszkodnak, hogy azokat az állam nem hagyja őket éhen halni.

Ezért pusztulunk és veszünk mi magyarok. Az évszázadok óta tartó küzdelem ezért évszázti föl legjobb erőnket,

Spanyol földön.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Ira: Szemere Ilona.

III.

Elfogultsággal és várakozó érzésekkel volt tele a lelkem, ahogy Granadában a szürke házak között egy-egy reggeli tejexpedicióban levő kecskenyáját kikerülve, siettünk a dombos utcákon keresztül, a vörös tornyok városrészébe, az „élő romok” közé! Micsoda park és benne milyen ósrégi százados fák! Agaikon keresztül alig tör utat magának a napfény! Örökké hűvössé, sötét, mystikus árnyékúvá varázsolja már a bejáratát is, annak a mohos kőkapunak, melynek homlokzatán ott domborul a híres három, felbontott gránátalma s töle nem messze a márványkéz, mely alatt függ a mesei palota — portakulcsa. A kőkéz töredezett, hiányos; nemsokára darabokban fog onnét lecsni, de nem azért, hogy a kulcsot leemelje s megnyissa a mörök ellenségeinek az Alhambra igazi tündér-palotáját! Oh erre nincs szükség, elvégezték e funkciót vérral karddal, immáron ötszáz eszdendeje, a spanyolok. Végre is nem megvetendő a hűsége és vilézsége ennek az őrt álló kőkéznek, vigyázott az Alhambra parkos ivü tarka kapujára. A gránátalmába csak beharaptak — de magvait nem tépheték ki véglegesen!

Ami Spanyolországban vonzó, csodálatra méltó és fenséges, az a régi, az arab idők nagyságából visszamaradt emlékt, megannyi helyein élőködik egy ország, ezt utánozza a modern nemzedék. A gránátalmát leverték a fájáról, de

magjai meddökké váltak s rügyet, virágos lombot Andalusia völgye nem látott ezekből soha!

Bent a nyitott csarnokban megismétlését látjuk a sevillai Alcasarnak vörös és kék színezetű kufis írásokkal díszített, patkós ivü oszlopsorokkal körülvetett termek közepén, az elmaradhatatlan vízmedence.

Myrtus udvaron keresztül remek, karcsu oszlopos patióba jutunk, melynek falain a lapulazulli kék fénye bágyadtan csillog a szökőkút vizére.

Nagy pompa van a Sala de los Hemones a „testvérek termében”, is kifejtve. Remek arab stalaktit betétek aranyozással, majd illatos, drága fából faragott rácsos ablakok színjátzó kristályüveggel veszik körül a szobát. A terem gyönyörűségét hirdeti maga a felírás is: „E terem keretében oly csodaszépségre verődik az emberi tekintet, hogy a szem foglyul esik és az érzelem megzavarodik.” A testvérek termében veresbarna foltokat látni a kövezeten; állítólag a meggyilkolt nővéreknek vérfoltja.

Véres történetek, szerelmes kalandok, királyi ünnepek és mulatozásoknak száz és száz érdekes eseményét suitogják el a tarka kővü és csontszinü márványoszlop fülkái, melyeket a csipkebetétek, az áttört himzések, a véseknek s a szobrász-kezeknek legremesebb alkotásai, mintha megjelenéneek és sóhajtoznának az elmúlt szép idők emlékeim. Az oroszian udvart elhagyva, a Generalife, a szultán herceg kisasszonyának nyaralója felé vesszük utunkat. Remek a dombtetőtől való kilátás.

A vöröstosry Alhambrát körülöleli a cédrus és fügefák sötétzöld erdeje, a láthatárról felnyúlik a Sierra Nevada szüz fehér havas koronája a völgyben az egykori granadai királybirodalom!

A Generalife kertjéből pedig bódító myrtus és narancsvirág összevegyült illata száll felénk s mi lopva szakítunk le egy-egy virágszálat. A legszébbet, egy égő kelyhü, vöröspártájú gránátalma ágacska. Raffinorozott izléssel lugasokba hajlított ciprusfák s tölgyek szomszédságában vagy ötszáz esztendeje hirdeti az életet, egy feketetörzsü agg cédrus, a szultána fája.

Szegény daliás Abenszerads, itt adott titkos találkát szive bálványának, a szépséges Alfima szultánának. A lovagnak meg kellett ezért halni, ifjan és szerelmében; de a cédrus még él és türelmesen engedi fosztani leveleit és nyújtja evvel az egyedüli biztos orvosságot azoknak — kik a féltékenység gyötörö kínjaiban szenvednek. Maholnap csak a Generalife fülemüléi csipegethetnek le a koronájáról egy-egy zöldelő ágat, anynyi szerelmes idegen jár a „szultána fája”-hoz.

A város zaja nem hallatszik ide, olyan méltóságtejes csendességben van az a nagy park, hogy alig mer hangosan beszélni az ember. Annál inkább hangosabb az utca. Érdekes, hogy mennyire vegyül Granada városában a régi a modernnel.

A mi szállodánk egy elsőrangú palota volt, de előtte hajnalról éjfélig csomóba verődött össze a cipőtisztító, s versenyt ordít a „fresquita aqua helada”-val és a cigarettailatos gyerekekkel.

Az elegáns hotel portája találkozó helye a koldusnak, cigányoknak, nyomoréknak és mozgó árusnak, hogy közös erővel kinezák az idegent a pezetáért.

Ott sétál a cifra, régi divatú spanyol kosztümjében, szalaggal átfonott süvegalku kalapjában, lakodalmas botjával, az utcanépek már megszokott, de az idegeknak még mindig megbámulni való alakja — spanyolcigányok királya!

Maí lapunk 4 oldal.

mert *festiver harcol* folytatunk. Mert nem ismerjük egymást, mert nem akarjuk egymást megérteni, mert a közös cél a hazai: az a legmagasztosabb, hanem apró, semmi dolgok, amelyek a gyűlölet személtvegen keresztül nevezve, sötéteknak és szörnyűeknek is látszanak.

Bizony-bizony, ha Antal Gábor püspök ur a Krisztusi szeretettől áthatva beszélt volna a főrendiházban, nem kompromittálta volna magát ország-világ színe előtt.

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: hűvösbb; északon, nyugaton sok helyütt csapadék, zivatarok.

Bérmálás. Vasárnap d. e. 8 óra-ker kezdű a székesegyházban dr. *Prohászka Ottokár* megyéspüspök a szokásos évi bérmálást.

Esküvő. Rettinger Vilmos kir. javítóintézetű családfő tegnap nagy és előkelő közönség jelenlétében a székesegyházban esküdött örök hűséget Kováts Elvirának, Kováts Alajos nyug. déli vasuti főfelügyelő és neje szép és kedves leányának. Násznagyok voltak: dr. Saára Gyula o. sz. gyűl. képviselő és geczalfai Baicsy József déli vasuti ellenőr. Nyoszolók: Kováts Siefike, Rettinger Paula, Neunschvander Dóra, Vladár Annuska. Vőfélyek: Megyimorecz Imre mérmök, dr. Vladár Gábor ügyvéd, Fáy Henrik joghallgató, Nögel János miniszteri osztálytanácsos. Az esketési szertartást Bilkei Ferenc hitoktató, lapunk felelős szerkesztője végezte, a ki megható beszédet intézett az ifjú párhoz. Az ifjú pár az esküvő után Pécsre utazott.

Jakab J. László pénzügyi fogalmazó ma d. e. vezette útjához Balogh Márta kisasszonyt. Balogh Ferenc táblabíró bájos leányát. Násznagyok dr. Saára Gyula országgy. képviselő és Simicska Lajos zalamegerszégi pénzügyi tisztviselő voltak.

Foglalokozása: bársony toilletjének folytonos paradéztatása és a fotográfáló gépekkel járható idegenek előtti pózolás.

Valahonnét aztán előterem a familiája is, az asszonyok. Nem is kell mosolygós arcot, kecses fejtartást és bájos testtartást kérni, ezeknek az a kenyérük. A feleség egy nem vén, de hamar elvirult szépségnek nem látható nyomaival bíró cigányasszony, előrántja kosárcájából a fekete csipke legyezőjét, szétgyűrű nyaka körül bluzának gallérját és tánclepcsében ott áll a gép előtt. Aztán kunyerál, disputál, alkudozik és utánad jár, szegény amatőr, a városnak akár a túlsó végéig is, a honoráriumát. Külön városrészrel bírnak Granada cigányai. Hajdan az arisztokraták kastélyai díszeltek a város feletti dombokon, most a cigányok vajták a vörös agyagú hegyoldaliba barlangszerű tanyájukat. Iszonyú meredek uton hajtottunk fel kocinkkal, hogy őket meg-nézzük. Óriási kaktuszok tükös levelei egész erdőt képeznek lakásaik felett s az agave rózsás virágai közül csudaszép arcú cigánypurdék kapaszkodtak a kocinkba. Mind megannyi Carmen Citta. Sosem fogom elfelejteni azt a kedves csacsogó, feketegyémántszerű kis leányt, ki porban, hőségben, fáradhatatlanul futott a lovak mellett és nyugtotta fel kacsoját egy pár pénz-árabért. Egy kész primadonna. Ez a velük-született előkelő báj és kedvesség, azt hiszem, a spanyol fajnak kizárólagos tulajdonsága.

Három napi tartózkodás után odahagytuk Granadát és siettünk tovább utazni a nyugati Mekkájába. A Kaliffus város (s régi tradíciójához méltón az ut fadaralmaitól magunkat megsabadítva, elzarándokoltunk a világhírű mecsethez.

Rossz kövezeten, iszonyú hőségben, nem valami zajos utcák közt megtaláltuk a csoda-

Keresztzentelés. A Csőr községhez tartozó Merítő-pusztán állított keresztet f. hó 12-én szentelte fel *Tomau Antal* plebánus ünnepélyes szent beszéd kíséretében, a körmenetben résztvevett csőri hívek nagyszámu jelenlétében.

Nyugdíjba. *Keresztés Ignác* közigazgatási tanácsos tegnap beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

Eljegyzés. Tarján Ernő kulturmérmök eljegyezte Bodá Margit kisasszonyt, Bodá Sándor sárbai földbirtokos kedves és szép leányát.

Erettsgői biztos a felső kereskedelmi iskolában. A kultuszminiszter az errettsgői vizsvezetésére Exner Kornél dr. budapesti tud. egyetemi magántanárt küldte ki miniszteri biztosul a felső kereskedelmi iskolához.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyén. Ma délelőtt volt a mult keddről elhalasztott rendes havi közigazgatási bizottsági ülés a vármegyén, melyet 10 óraor nyitott meg gróf Széchenyi Viktor, az elnökök főispán.

Elsősorban Szücs Jenő alispán adta be havi jelentését, mely szerint apr. hónapban 1181 ügydarab érkezett; ebből elintézésre került 1153, fennmaradt 28.

Ercsi község kérvényt adott be a földmivelésügyi miniszterhez, melyben kérvényezi, hogy a Duna áradása áradása által veszélyeztetett dunaparti házak megmentésére intézkedést tegyen. A bizottság a kérvényt pártólólág terjeszt fel a földmivelésügyi miniszterhez.

Felmerült az ártezi kutak ügye, melyben hosszas vita után úgy határozott a bizottság, hogy utasította az alispánt annak kimutatására, mely községekben volna leginkább szükséges ártezi kutak turására, másrészt felhívta az államépítészeti hivatalt, hogy mutassa ki, mennyibe kerül az ártezi kutak furása körül végzett munka.

Kenessey Gyula dr. a körházi állandó bizottság elnöke jelentette, hogy a körházat megvizsgálta a bizottság s mindent a legnagyobb rendben talált, az apácák a legnagyobb szeretettel, gondnal töltik be hivatalukat. Azonban a berendezés körül hiányok mutatkoznak, nincs elegendő ruhanemű, a fűtőkályha az elmebetegnek osztályában nem megfelelő, légfűtés épen ott nincs.

Az alispán észrevette ugyanezen hiányokat, a miniszterhez is felterjesztette, azonban még eddig a miniszter nem gondolt a hiányok pótlására.

Az állatorvos jelentése szerint a mult hóban az állategészségügy kedvezőlen volt. Járványos betegség volt sertésorbánc és sertésvész.

templomot. Az páratlan a világon, de egyéb lát-nivalója nincs is Cordobának. A majdnem 1000 éve fennálló mecset mosákosodásra szolgáló kutak-kal és narancsfás udvarok közepén áll. Alacsony, nyomott épület; egy födőt oszloperdő. A sárgás-fehér, vörös, néhol kék szinnel megfestett ivék, széltében, hosszában oszlopokon nyugosznak. Sok kitűredezett, úgy, hogy az 1200 körül most már csak 800 oszlopa van. Legremekebb köz-pontja a Mihráb, a szentély; a fényőtoboz formájára aranypikkelyes kupola gazdagon és ék-sítvé mozaik mintázással és arab felirásokkal.

Bizánci munka rajta a két zöld és a két kék fűv és egy márványlap, mely kagylóalakra van vésvé.

Megbocsáthatlan azonban a keresztények-nek az a barbár tette és rossz izlése, hogy 400 oszlopot kizsádvé, kápolnát építettek a mecset közepébe. Ottlétünkör épen renoválták a meny-nyezetet, korhadt, s kufs rajzkövek tele irt fa-gerendákat szedtek le, melyeket — hogy a ritka-ságokat gyűjtő angolok szét ne szedjenek — nagyon őriztek a munkások.

Eros vasráccsal van bekerítve a sok viszon-tagságon keresztül ment páduai szt. Antal képe is. Őles nagyságu olajfestmény a közepén végig, alig észrevehető finom varrással; a képet ugyanis évekkal előlt elilopták, szétvagták s darabjait Amerikában feltalálva, újra visszahozták. Az oszlopok között számos oltárfűlke van, remek festményekkel. A mosché ölkapuján át a Sierra de Cordoba folyóhoz érünk, rajta a kétzeresves hid fekete, dűledezett falakkal s egy harang-teroronyal.

A mecseten kívül a sevillai Cathedrálal versenyző szentegyházban tömédeek kincs és műemlék van felhalmozva. Afrikából elharácsol-t,

A királyi ügyészség jelentése szerint apr. hónapban a törvényszék fogházában 165-fogoly volt, kiszabadult 63, maradt 102.

Turián József pénzügyigazgató jelentése szerint a kincstári követelés 3.747.730 k., ebből befolyt 1.231.355 k., hátralék 2.523.474 k.

Vajda Géza főmérnök jelentésével kapcsolatban gróf Cziráky Antal a postaforgalmat ki-fogásolta. A bizottság indítványára kérvényt nyújt be a keresk. miniszterhez, hogy adja át a budapesti postaforgalomtól kimustrált kocsikat a megyének.

Schaller Flóris kir. tanfelügyelő örömmel jelentette, hogy Vajda Ödön zirci apát az elő-szállási iskola ujjáépítésére 4000 koronát adó-mányozott.

Radványi Miklós vármegyei levéltáros kérvé-nyét intézett a közigazgatási bizottsághoz, hogy miután három esztendei vizsgálat ellené abszolute semmi terhelt földterület nem tudott, s ennek alapján az ő további felfüggesztése teljesen in-dokolatlan, helyezzék vissza hivatalába. A bizott-ság magáéva tette Radványi kérését és ez érte-lemben fölír a belügyminiszterhez.

Dunai József ceceli jegyzőt kinek jegyzői működéseihez sok szó fért, állásától felfüggesz-tették.

A közgyűlés fél 2 óraor ért véget.

A csendőrség körüdd. Dany József csendőrhadapród-tiszthelyes Csikszeredaröl Szé-kesfehérvárai, Halmi Elemér csendőrhadapród-tiszthelyes Székesfehérvárról Magyaróvára helyezettett át.

Céllövő verseny. A királyi vednöksége alatt álló Magyar Országos Céllövő-szövetség 1907. év május 18. 19. és 20. napján Székes-fehérvárról II. országos lövészversenyt rendez. A lövészverseny helye a székesfehérvári katonai lövőde. Az ünnepélyes megnyitás ugyanott május hó 18-án d. e. 11 óraor. A céllövőversenyt este 7 óráig tart. 20-án a lövészet reggel 8 óratól délután 4 óráig tart. (Délben 1 órai megszakítás.) A Székesfehérvári Polgári Lövődeben mind ahárom napon este 8 óraor társasvacsera. Ugyanott má-jus 20-án este az ünnepélyes versenydíjkiosztás és táncmulaltság. Az Országos magyar céllövészö-veltés: Szemere Miklos, elnök. Jarits Andras, társelnök. Lakner János, társelnök Halász Elemér, titkár. A székesfehérvári polgári lövészegylet ün-nepély rendező bizottsága i Gróf Széchenyi Viktor elnök. Tóth Aladár h. főlövészmaster, elnök-hely-ettes; Dr. Burchard-Bélaváry Rezső, lövészmaster.

drágakövekkel kirakott, másfélméteres szentés-gártó és sok hasonló csodadolga van.

Cordoba népen ugyancsak nem látszik meg ez a duggazdagság. Szegényes, kopott kül-seju emberek, kik naphosszat bebujva keskeny emeletes házaikba, várják az alkonyt. Diszbe öltözik akkor a munkaslány, paradéba, akinék csak épkéze s lába van s mennek a pálmásútra. Ezüstkaros jagy gaz kandelaberek bevillagítják a szeles palma fasort s nyüzsgő, forg alatt a spanyol arisztokrata és demokrata családostul, barátostul együtt, egész éjfélig. Mi csak kevés ideig maradhattunk köztük. Korán kellett lep-henni, lévén előttünk az utazásunk — kálváriája. Reggel 5 óratól másnap délután 4 óráig!

Kényelmetlen dűcsögös kupék; hova, mint-hogy a környékben országos vásárra készültek, begyömösözöltek nem 10 asinellőt (10 személy), hanem még egyszer annyit. Sem ülni, sem fektűdni nem lehetett. Hőségben, fűstben és porban vir-rasziottuk át az éjszakát s szótlanul várva a megváltó stációt — Valenciát, húzódtunk meg csendesen a meleg vászonnal beütött padokon.

Hozzá még az ebédelés is a vasuti kocsjiba kaptuk. Ihatatlan spanyol bor és előttünk isme-reten hentesmű. Kidobáltuk az ablakokon, mint-hogy a gögös hidalgó vérről bíró spanyol mun-kások túlnak át a legnagyobb sértéssel vissza-utasították. Lakjanak volo hát — az ég madarai! Vége Valencia!

Boldogok voltunk e név hallatára, s boldo-gok, hogy Cid városába léphetünk. Még azt is elhittük neki, amit régen hirdettek róla: „Az igen nemes, tekintetes, úsrégi, hú, kitűnő, előkelő, nagyságuos, méltóságuos, bölcs, koronázó és soha eléggé nem dicsérhető Valencia, a dicső Cid városa.”

Micsoda fellengzős titulus, ennek a pisz-

Sirolin

Emeli az érvényt és a testiülly, megszűnteti a köhögést, vialádeket, éjleli izsadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mihogy értékellen utánzatokat is kínálak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolatát.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerátrában. — Ár: évenként 4.— korona.

Dr. Rádai Lajos, lövészmeister. Ifj. Löwinger Mór, tb. lövészmeister. Kékessy László, jegyző. Turián József, vál. tag. Péte János, pénztárnok. Vigalmi bizottság: Dr. Burchard-Bélaváry Rezső elnöke alatt: 60 tagból álló rendezőség. Lövészeti szakbizottság: (napibiztosokul beosztva ifj. Löwinger Mór tb. lövészmeister elnöke alatt: Binder Béla, dr. Burchard-Bélaváry Rezső, dr. Fiáth György ifj., Fiáth Imre, Havranek Antal, ifj. Havranek József, Kovács Alajos, dr. Krausz Zsigmond, ifj. Löwinger Mór, Turián József, dr. Vértési Géza, Vidá István. Zsúri-tagok: Gróf Széchenyi Viktor, főlövészmeister elnöke alatt: Dr. Hammsberg Jenő, orsz. céllövő szövetség vál. tag. Jellenek Antal, a budapesti lövészegylet lövészmeister. Ifj. Fiáth Imre, vál. tag. Csapke Emil cs. és kir. százados. Tóth Aladár, h. főlövészmeister, orsz. céllövő szövetség vál. tag.

— **Uj tanítói állás.** Tegnap érkezett le a belügyminiszter leirata, melyben tudja, hogy a város 1906, szeptemberben tartott közgyűlésének határozatát jóváhagyja, melyben egy újonnan szervezett tanítói állás létesítése felett döntött.

— **A tornaverseny.** Jelentük már, hogy a helybeli középiskolákkal együtt 24 középiskola vesz részt, mintegy 1075 tanulóval a Székesfehérvárról e hó 28-án tartandó kerületi tornaversenyen. Az elszállásolásra és ételmezésre vonatkozó intézkedések már befejezést nyertek, még csak a verseny színhelye kerül eldöntésre. E tekintetben az intéző bizottság megkereste a budapesti cs. és kir. hadtestparancsnokot aziránt, hogy a tornaverseny helyiségül engedje át a József kir. herceg lovaslaktanya hátsó részén lévő nagy lovagló udvart. Ha ez a kérdés nem nyer meghallgatást, az esetben a tornaverseny a vásártéren fog megtartatni. A verseny területén a város 1500 egyénre számított tribünt emeltet, mely a város tulajdona marad és más alkalomra is (például a Tornázó-klub versenyéül) felhasználható. Kedvezőtlen időjárás esetén a tanuló

ifjuság tornaversenyé a lovaslaktanya két fedett lovaglójában tartatik meg. A felvonulás sorrendje is készenlétben van. Abban az esetben ha a tornaverseny a Vásártéren lesz, a felvonulás a Széchenyi-utca (gyülekező hely), Vörösmarty- és Megyerter, Kossuth- és Nádor-utcaikon át történek a Vásárierra, ha pedig a lovaslaktanya lovagló udvarán lesz a tornaverseny, akkor az Iskola-utca (gyülekező hely), Városházter, Kossuth-utca, Budai-uton történek a felvonulás, mely mindenesetre festői látványt fog nyújtani. A tornaverseny sikerének érdekében Várdi Károly tankerületi főigazgató mindent elkövet a rendezőséggel egyetemben.

— **Adomány.** Dr. Snára Gyula, városunk orsz. gyűl. képviselője, mint az iparos inasiskola bizottság elnöke, 40 koronát adományozott az iparos inasiskola jutalomdíjaira. A szép, nemes szívvel valló adományért az iparosinok nevében Pausch Ráfael igazgató mond köszönetet.

— **A Fejérmegyei Tanító Egyesület** ma tartott választmányi gyűlésén évi közgyűlését folyó hó 27-ére d. e. 11 órára tűzte ki. A közgyűlés a kath. kór Szent István tervében tartatik meg.

— **Fővárosi Cabaret-estély.** Pázmán Ferenc, a Népszínház-Vigopera tagjának vezetésével fővárosi művészek a Magyar Király szálloda nagytermében pénteken és szombaton este szigoruan családi jellegű műsorral, nagyszabású Cabaret-estélyt rendeznek. — A két est műsora:

I. nap. Conferéncia. — Egy pessimista elmélkedési: Gyöngyi László; Kuplé és táncgyűgyvel: G. Kálnay Irén; Soupé: a gyónás, — Maxstadt. Küzdelem a léterit, — Mókák, előadja Pázmán Ferenc; Mayerber: Aria a „Hugonot-ták”-ból, Dell Aqua; Villanelli, előadja H. Zöldi Tilda; Stoll: Niobe operett, — Vasúti kettős, előadják Kápolnay és Pázmán; Grammophon hangverseny; „Oh női szív” keringő, Delibes; valcer, előadja Zöldi Tilda; Milöcker: az impresarió, Soupé: a necenás, Gyöngyi: a repertoár,

előadja Gyöngyi László; Hollandus facipóstánc, jelmezben: Kápolnay Irén; Egy vándorlegény keservei, burleszk komikus magánjelenség, előadja Pázmán Ferenc.

II. nap. Conferéncia, Cabaret versek: A két-kedő, Bizalmunk az urban. Az abécés néne, A jósó, — Az elkarhozott, előadja Gyöngyi László; Kuplé és tánc: Kápolnay Irén; Dal a kutya-mosóról, Uj kuplék: Pázmán Ferenc; Mignon-aria, Bizet: Castoralle, előadja H. Zöldi Tilda; Vasúti kettős: Kápolnay és Pázmán; Grammophon hangverseny; Káldy: Csalogánydal, Dóczy: Felédélek, előadja H. Zöldi Tilda; Az ujonc és egyéb kuplék, jelmezben előadja Pázmán Ferenc; Hollandus facipóstánc Kápolnay Iréntől; Magyar fregoli, tízfélé alakban variálja Gyöngyi László.

— **A válvölgyi és vörtesajjai gazdasági vasut** ügyében egy küldöttség tisztelettel ma délcélt gróf Széchenyi főispánnal Taraffás Béla főszolgabíró vezetésével, s a főispánt arra kérte, hogy a vonat ügyét támogassa. A főispán megígérte, hogy a vasut érdekében minden tőle telhetőt meg fog tenni.

— **Kirándulás.** A budapesti Medve-utca-polgári fiúiskola 25 tanulója folyó hó 17-én déla után Rigó Ferenc igazgató vezetésével városunkból érkeztek. Itt megzemléli a város nevezetességeit s a Bakonyba folytatja kirándulását. Az útutazó kirándulókat az Ezredéves iskolában szállásolják el, vacsorát és másnap reggelit a város ad nekik.

— **A templomfosztó.** Részletesen megirtuk márczius végén, hogy Lukács Sándor egy. ref. vallású 46 éves, többszörösen büntetett egyén betört a Martonvásári templomba, ott a perselyeket feltörte és kirabolta, fesszegette az oltárszekrényt is, de művelete kudarcot valloitt. A mikor pár nap mulva újabb expedicióra Martonvásárra érkeztek, a csendőrség eleszte Lukácsot. A helybeli kir. törvényoszt Lukácsot tekintettel rovtott előéletére 5 és fél évi fegyházza ítélte.

kos, szemetes, kiabálós, koldulós, konfidens, dicsekedő és soha eléggé ki nem sóprótt Valencia, a lusta caballerok városának!

Nem ugyan a mi tiszteletünkre, hanem a nagy sokadalom kedvéért azonban mégis produkt valami nem mindennapi látványosságot a város. A mi agyonreklamirozott Dunánempélyünk volt ott meghatványozva; pavilonok és házak, cirkuszok és terrassok millió gáz és villámángocsikat ragyogott. Vörös és sarga tűznyelvűek egész ornamentikus toronydíszek, cirádák és viráglúzterek voltak kirakva. A főtérnek szökőkútjai és szobrai óriási lámpákka voltak átalakítva, rajta a sátozszerű selyem fodros ernyővel. Suhogtak a mantillás sennoriták csipke legyezőik, szólt a zene, a castagnetta kivilógos hajnalig. Egy népkert nyílt színpadjához mi is élveztük az orcsacsat (kókusztejes édesség) s szüröcsöltük számlaszálon át a fagyaszott citromlevet. Eredeti, hogy ebben a nálunk sokkal melegebb országban mennyire óvatosabbak gégéjükre s tüdejükre az emberek. Mi pestiek, kik a kánikulában jégbe-hűtött sör, fogatmeiszó fagyalt és egyéb hideg italok nélkül boldogialanul kóborolnánk be a budai hegyeket, ott Spanyolországban könnyörögni kell egy kis jélcéért, mit nem az ital körül, hanem az italba dobál, kockákra vág, a legfőbbször nem szolgálata kész muchó (pincer). Mig aztán a bor a nekünk teiszó minusra leszállna, addig türelmet vesztve háromszor is kiütük a nedűt. De azt hiszem, hogy kevesebb jég mellett kevesebb a tuberkulozis is, ami nálunk fájdalom, nem ritka vendég.

Valamit mégis lehet tőlük tanulni!

Még egyet kellene utánozni: a sétaterkek pazarul való berendezését. Háromszor oly széles például Barcelonának a remek Rambla, mint a mi Andrassy utunk. A sétáló, nem pedig a fo-

gatok uralják a teret. Csak egy hőmpölyög közép uttestén a város népe, mig oldalt virágárusok, gyümölcsösök és hűsítő kínálók sorakoznak szépen egymástul. A tengerpartra nagyszerű datolya palma fasor vezet, ahova irányítottuk mi is első vizitünket. A rengerri fűrdőbe! Kis gőzhajó jár tízpercenként a másik partra, hol európai könyvelmmel, már éjszakai-spányol igényekkel szép uszoda van. Kis kerekeshaházak a homokba verve várják vendégeiket és dícséret a barcelonáinak, a fűrdőkösztiműs emberek nem kénytelerek megürni maguk közt a sétáló utcát: a gigeriit, a percest, a rusletjétől hordó gyereket, a babákat cipelő bonnekat és az erőszakos rikkancsot, mint azt a világhírű Biaritz tengeri fűrdőjében, kellemetlenül tapasztaltuk.

Ott morgott az Atlanti óceán, itt lágyan nyalta a homokos partot a Földközi tengernek szelid hullámai. Nem csoda! Vízén pihent egykori nagy urának örködő sas szeme. Ott áll 60 méter magasságban, diadal oszlopán, a sok intrikát átszenvedett, a sokszor félreismeret lélek, a nemes, nagy hódító: Kolombusz Kristóf. A szobor teteje párkányáról, hova liften mentünk, remek kilátás van a városra. Barcelonán minden tekintetben meglátszik, hogy közel van nyugateurópához. Fényes üzletei, tágas elegáns utcái, gyönyörű székesegyházai, szobrai, szobala Cervantes első városá teszik. Száznál több fővárosa lehetne a félszigetnek, mint Madrid. Már a környéke is jóleső látvány. Vonatunk mentén, végsévéig smaragzöld színű, lombos erdőok vonulnak el, fényes levélű narancsfák, tele piroscok gyümölcscsel, aztán majdnem félméteres hosszú hűveltyű kenyérfá, s bálulatremelő óriás gerezdű szólo. Tejjel-mézrel folyó termőföld mindenütt, merre csak a szem lát. Virágokkal díszített palotaszerű pinclalok, dolgozó munkások, éneklő leányok.

Mindenütt élet és jóvedelem látszik. Magasztalan is kezdűtik ezt a spányol Kánaánt, mig csak egy hirdelenszőke, nyurga ifju közibénk nem áll, ezer bocsánatkérés és egy hatalmas kosár gyümölcs kíséretében.

A szőke ifju erősen ciárulta, hogy Albion szűlötte, tőle megtudtuk, hogy a vidéknek természet angolok szűretelik le, hogy a csodás szőlő-gerezedékből Anglia sajtól drága borokat, hogy a parafatólgy kergét, a pálmafák és nádak rostos leveleit, mindent, mit a háias spányolföld csak produktálni képes, Nagy Britannia piacán váltják fel aranyra. Angol telepítvényesek és birtokosok, gazdák és gyárosok béreltik és művelik teljesen e vidéket.

Délfelé járt az idő, hogy elértük a francia határállomást Cerbert; estere pedig zuhogó esőben, holdvilágnéklüli sötétségben értünk a historikus pápai városba, Avignonba. S bizony mondom mikor a még soha nem látott nagyságu omnibus megállva, leszállva a frakkos pincer és szolga nép hajlongó falánxa közt hotelunk foyerjába vonultunk, önkénytelenül eszembe jutott az a fogadtatás, melyben az első spányol fondaiba volt részünk. Fenhéjzva és büszkén, grandessai nyugalommal és kegyes leereszkedéssel, (de kellő mennyiségű pezeták ellenében!) türtek meg bennünket a barbár, az általuk egyáltalában nem ismert, magyar utasokat, ök, az „Ur Isten tenyérében lakók”, a „föld kiválasztott nemes emberei”, a vitez castíliának a szépséges andaluziak, a grandok és a világ legregrőbb legnagyobb caballerói!

Szegény Spanyolország, szegény elzüllött nagyság! Es én ezek dacára mégis csak egy sóhajtok fel: szegény Spanyolország!

AZ „ÁRPÁDFÜRDŐ“

USZODÁJA

megnyillott.

— A Népszava durva támadást intézett Szabó Jenő magyaralmási r. k. lelkész ellen, a mire a megtámadott a következő sorokat küldötte be hozzánk:

A szociáldemokrácia hirhédű sajtóorganumát a Népszavát már-megtaníthatta volna számos nagyhangú, de téves közleményeinek helyroigazitása. Nevezetesen tudhatná, hogy a róm. kath. anyaszentegyház nem részesíti egyházi temetésben azon tagjait, akik előre megfontolt szándékkal dobják el maguktól az Istenadta életet. Tudhatná, hogy az ilyenek eltemetésére a temető árokpártja van kijelölve.

Mégis föntartás nélkül leközi egyik székesfehérvári örök műfelháborodását, hogy a magyaralmási plebános nem temette el Sárközi Károly sárkeresztési lakost, aki „gyógyíthatatlan betegségben szenvedett”, — s jó keresztény hívő lévén, felakasztotta magát.

Éltekintve attól, hogy egy vörös elvtárs nemcsak képtelen, de illetéktelen is ítéletet mondani másnak jó kereszténysége fölött szükségessé tartom megjegyezni, hogy az öngyilkos Sárközi Károly gyógyíthatatlan betegsége a nagymérvű iszákosság volt. Egy év óta nagyon is elővette ez a betegség. Az orvoság rá csak az újabb szesz lehetett. Testvéröccsének az évfolyamán többször kifejezte, hogy megváltik az élettől. végre valóra váltotta sötét gondolatát.

A családtól nyert ily őszinte reláció után, természetesen, hogy hiába kérte fia az egyházi temetést. A fiut iparkodtam meggyőzni az egyház idevádó tilmaról, de a fiura nem fermedtem rá, hogy takarójék ki, azt se mondtam hogy dögöt nem temetek el, hanem apját, mert megfontoltnak lett öngyilkos, nem részesítem egyházi temetésben. Azzal bocsátottam el, hogy ne a sírok rendes sorába, hanem a temetőárok mentén temessék el. A fiu belátta, hogy helyesen járok el, de mert apjáról volt szó, emberi tekintet miatt legálább látszólagos szertartással óhajtotta eltakarítani. Ezt elérte a készséggel rendelkezésre álló ref. tiszteletes beavatkozásával, miután az iszákossággyógyi plebánosnál is hiába kopogtatott. Az pedig csak az elvtársnak kitalálása, hogy a két fiu nyomban átlépett a reformátusegyházba.

Legyen nyugodt a Népszava, hogy az öngyilkos apának egyetlen fia sokkal öntudatosabb katolikus, sokkal inkább elítélte apja tettét, semhogy a temetés megérdemlett megtagadása miatt a készséggel rendelkezésre álló református egyház tagjai közé óhajtna felvételét.

Ami pedig az egész közleményben fölötté szembetűnő, az az, hogy a vörös elvtárs nagy előszeretettel alkalmazza a „dög” kifejezés. Ugy látszik érzi, hogy aki nemzelközi, s Isten, Krisztus és hit nélkül él, az egy ponton áll az állatokkal, melyek ha elpusztulnak, dögnek nevezetnek.

Magyaralmás, 1907. május 13.

Szabó Jenő,
r. k. lelkész.

— Borzasztó szeretet. Ilyen esetről se hallottunk még. Göböljárásról írják lapunknak, hogy ott egy borjupásztor Domak József atyai szeretetének megdöbbentő következménye lett. Domak egy roppant nagy termetű, izmos, erős ember, akinek a jó Isten a nagy termete és egészsége mellé illő étvágyat is adott, a napokban künn őrizte a nyáját, amikor a kis leánykája, a 7 éves kis Katica megvitte apjának az ebédet. Az apa leült, a kis leány melléje telepedett s hogy az étvágy nagyobb legyen, elkezdte mind a ketten falatozni. A kis leány turólepényt evett. Az apa

kedveskedni akart a maga módja szerint a kis leánynak s mikor látta, hogy a pöttyön jóság milyen józúten eszi a jó lepényt, maga is meg-és odaszólt neki:

— Adjál kis leányom nekem is egy harapást abból a jóból.

A kis leány odanyújtotta az apró tenyerén, az apa pedig nagyot harapott belőle. Az apa leharapta a lepény felét, hamarosan le is nyelte, amikor megdöbbenve vette észre a kis leány sápadt arcát, megrémült tekintetét, majd pedig annak vérző kezecskéjét. A fölfedezés szörnyű lett, mikor látta, hogy a hatalmas harapással leharapta a kis leány mutató-, közép- és gyűrűsujját, sőt le is nyelte. Hogy a bánat késő s a szerető apa szívfájdalma haszontalan volt — magától értetődik.

— Szerencsétlenség az utcán. Özv. Cser-Palkovics Józsefné, Rác-utca 23. sz. alatt lakó kofaasszony tegnap délután a budai úti Piros alma telken épülő emeletes ház mellett haladt el. Mikor az állvány alá ért, felülről, valószínűleg a dolgozó kőművesek egyikének kezéből egy tégladarab hullott alá, mely a szegény asszony fejére esett. Az asszony súlyos sérülést szenvedett s vértől borítva terült el a földön. Az esetet feljelentették a rendőrségnél, mely nyomozást indított annak megállapítására, hogy kit terhel felelősség.

— Ügyetlen kocsis. Hopp István, a Pollák és Társa cég kocsisa tegnapelőtt a Megyeház-terén járt egy butorszallító kocsival. Amint épen fordulni akart a kocsival, 2 előfát kitört. A rendőrség ellene nyomozást indított.

— Békés lakótársak. Mózer István (Tolnai-utca 8.) már hosszú idő óta békétlenségben élt a vele egyházban lakó Szabó János favágóval. Ez a békétlenség a tegnapi napon még inkább elmérgesedett, midőn Szabó favágó beszszelt fölvel kemény ököllel rátámadott Mózer uramra. sőt annyira helyben hagyta, hogy a csuffá tett Szabó azonnal a rendőrségnek vette útját, jelenlést tevén a történetéről.

— Hirtelen halál. Özv. Cumpf Jánosné, Széll Lajos pátkai tisztartó házvezetőnéje, 14-én este szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Este még együtt vacsoráltak s a bajnak jelei nem mutatkoztak. Alig tért azonban pihenőre a házvezetőné, hirtelen rosszul érezte magát s ablakokat nyitott. A zörejre hozzászietett Széll tisztartó, de akkor már nem segíthetett rajta,

hiába borogatta ecetes és vizes ruhával. Az urnó néhány perc alatt kiszervenedett.

— Szerencsétlen esés. Fornyai Ferenc göböljárású béres hétfőn szalmát hordott szekéren; a szekér feledt s Fornyai oly szerencsétlenül esett le, hogy jobb álkapcsa alatt a vendégoldalakot összezúszította szeg belefürdött s jobb arcát teljesen összezúszította, valamint a jobb oldalán az összes oldalbordákat betörte. Állapota súlyos, de nem halálos.

— Betörés. Tóth István sárbogárdi földművesgazda a napokban egész háznépével együtt a földéken dolgozott. Este, mikor hazaérkeztek, nagy meglepetésre ébredtek. A lakást feltörtve és teljesen kifosztva találták. Mintegy 200 korona készpénznek és nagy mennyiségű ruhának lélek hiúlt helyét. A csendőrség azonnal megindította az eljárást, azonban még eddig nem akadtak helyes nyomokra.

— Rendőri hírek. Szántó Mihály és Molnár István urhádai lakosokat, kik szabálytalan marhalevelet mutattak be, Zavaros r.-alkapitány 4—4 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

Jégszekerények és mosógépek Márkus Simon özvegye és fia cégnél Jokai-utca 16.

Hirdetmény.

Az Isztiméri Keresztény Fogyasztási Szövetkezet igazgató-sága ezennel pótlólag közhírré teszi, hogy a hivatkozott szövetkezetnek az 1906 évi zárszámadása alkalmával 72 üzleti tagja volt 326 részvénnyel. Kilépett 13 tag 51 részvénnyel.

Isztimér 1907 május 13-án

Az igazgatóság.

ALAPITTATOTT 1872-İK ÉVBEN

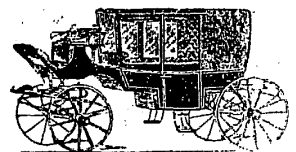
FÜHERCEGI KAMARAI SZÁLLITÓ

KOVÁTS GYÖRGY

KOCSIGYÁRTÓ

SZÉKESFEHÉRVÁR, FAZEKAS-UTCA 4-İK SZÁM.

Raktárt tartok mindennemű új és javított kocsikból. Javítások gyorsan, pontosan és jutányosan készülnek. Mintakönyv és költségvetés ingyen!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.